

مدیرعامل شرکت آب منطقه ای تهران با توجه به شعار روز جهانی آب سال 2025 عنوان کرد:

اهمیت یخچال های طبیعی در تامین آب شیرین، حفظ تنوع زیستی و تعادل اقلیمی

مدیرعامل شرکت آب منطقه ای تهران به مناسبت فرا رسیدن روز جهانی آب با ارائه یادداشتی به شعار این روز در سال 2025 با نام "حفاظت از یخچال های طبیعی" پرداخت.

در این یادداشت آمده است:

22 مارس مطابق با دوم فروردین ماه به عنوان «روز جهانی آب» نامیده شده و همه ساله شعاری از سوی بخش آب سازمان ملل برای این روز تعیین می شود. امسال نیز روز جهانی آب به نام "حفاظت از یخچال های طبیعی" نامگذاری شده که نشانگر توجه ویژه به منابع پنهان و اساسی آب است. یخچال های کوهستانی در ایران در مناطق مرتفع که بارندگی ها بالا و دمای میانگین سالانه پایین تر از صفر درجه است، تشکیل می شود. در طول سالیان سال در این مناطق، برف و یخ انباشته شده و پدیده ای طبیعی به نام یخچال طبیعی را تشکیل داده است. باید بدانیم یکی از مهم ترین منابع تشکیل دهنده منابع آب شیرین ما یخچال ها هستند. یعنی یخچال ها سدهای بی دیوار و طبیعی و خدادادی هستند. در طول فصل سرد یخچال ها در قالب برف و یخ بارندگی ها را جمع می کنند و در طول فصل گرم سفره های آب زیرزمینی و حتی رواناب ها را تغذیه و در اختیار مناطق پایین دست خود قرار می دهند. در کنار بحث منابع آبی، یخچال ها، شاخص های طبیعی تغییر اقلیم محسوب می شوند. این پدیده با پیشروی ها و پسروی هایی که نشان می دهند، بیان کننده وضعیت اقلیمی ما در دوره های گذشته و البته آینده هستند.

روز جهانی آب سال ۲۰۲۵ با شعار "حفاظت از یخچال های طبیعی" حاوی پیام بسیار مهمی است که می توان به اثرات تغییرات اقلیمی بر این حوزه اشاره کرد؛ گرم شدن زمین باعث شده که دمای داخلی یخچال های طبیعی واقع در نقاط مختلف جهان افزایش پیدا کند و در نتیجه با آب شدن تدریجی، حجم زیادی از ذخایر این یخچال ها ذوب شود. این مسئله از آنجا حائز اهمیت است که این یخچال ها بخش عمده ای از ذخایر آب شیرین آشامیدنی جهان را تشکیل می دهند.

یخچال های طبیعی در ایران یکی از اصلی ترین منابع تامین آب شیرین در کشور هستند که در سال های اخیر این ذخایر آبی روندی کاهشی داشته اند. اندک بودن منابع آب در ایران، افزایش بی رویه جمعیت و بالطبع گسترش شهرنشینی باعث استفاده چندین برابری در مصرف آب شده، بنابراین ضرورت شناخت و حفظ یخچال های طبیعی به عنوان یکی از مهمترین منابع آب شیرین کشور و همچنین به عنوان میراث اقلیمی ضروری قلمداد می شوند. اگرچه سطح یخچال های طبیعی موجود در کشور اندک هستند اما همین مقدار هم از نظر منابع آبی و به خصوص از جنبه تغییرات اقلیمی و بر اساس معیار های یخچال شناسی به عنوان یخچال های فعال و بسیار ارزشمندی شناخته می شوند. به عبارتی یخچال های کوهستانی مانند سدهایی عمل می کنند که بدون ضرر و آسیب می توانند آب را در مناطق کوهستانی ذخیره کنند و تنها باید با آگاهی از اهمیت آنها، در حفاظتشان بکوشیم.

مهم ترین و اصلی ترین عامل نابودی یخچال ها گرمایش زمین است که متأسفانه روندی است که در تمام دنیا حادث شده و ما نیز در این چرخه قرار داریم ناگفته نماند عوامل انسانی نیز در نابودی یخچال ها دخیل هستند. کاهش مصرف سوخت های فسیلی و استفاده از منابع انرژی تجدیدپذیر می تواند به کاهش دمای کره زمین و حفظ یخچال ها کمک کند. همچنین استفاده معقول و پایدار از منابع آبی که از یخچال ها تامین می شود، حفظ جنگل ها و مراتع، افزایش آگاهی عمومی، پژوهش و نظارت و همکاری میان کشورها برای حفاظت از این منابع ضروری است. حفاظت از یخچال های طبیعی نیازمند تلاش های مشترک در سطح محلی، ملی و بین المللی است تا بتوانیم از این منابع ارزشمند برای نسل های آینده محافظت کنیم.

در جهانی که بحران آب به یکی از مهم ترین چالش های پیش روی بشر تبدیل شده است، توجه به تغییرات اقلیمی و کاهش یخچال های طبیعی در سراسر جهان این روز می تواند به عنوان یک فرصت طلایی برای تقویت تلاش ها در راستای حفاظت از این منابع ارزشمند مورد استفاده قرار گیرد.